6 వర్కింగ్ క్యాపిటల్ రుణాలు (CCLs) – సమర్ధ వినియోగం మరియు లెక్కలు

— మహేష్ అలగప్ప, కన్సల్టెంట్ – APMAS, అనువాదము: మురళి జాజున – APMAS

ఎఫ్.పి.ఓ యొక్క రోజువారీ నిర్వహణ వ్యయాలు ("ఆపరేటింగ్ ఖర్చులు") నిర్వహించుటకు వర్కింగ్ క్యాపిటల్ రుణాలు తీసుకుంటారు. ఇవి ఏమిటి, ఎలా ఉపయోగించాలి అన్న విషయాలపై మనము ఇదివరకే విస్తృతంగా చర్చించాము. ఎఫ్.పి.ఓ. లు రెండురకాల ఋణాలు తీసుకుంటాయి. అందులో ఒకటి వర్కింగ్ క్యాపిటల్ లోన్ , మరొకటి టర్మ్ లోన్. వర్కింగ్ క్యాపిటల్ రుణాలకు సంబంధించిన కొన్ని ముఖ్యమైన అంశాలను ఇక్కడ చర్చించ బోతున్నాము. ఈ వర్కింగ్ క్యాపిటల్ రుణాలు సాధారణంగా బ్యాంకుల నుండి క్యాష్ క్రెడిట్ లిమిట్స్ (CCLs)గా లేదా ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ (OD) రూపంలో తీసుకుంటారు.

కొన్ని అంశాలను వివరించడానికి ఒక ఉదాహరణ తీసుకుందాం....

చిత్తూరు జిల్లాలోని కూరగాయల సాగుదారుల సమాఖ్య (Vegetable Growers Federation) భారతీయ ఉద్యానవన పరిశోధనా సంస్థ (IIHR) చే సాంకేతికతను ఉపయోగించి — ఆర్కా ఫర్మెంటెడ్ కోకోపీటు మోడల్ ద్వారా నాణ్యమైన కోకోపీటును తయారు చేసి, ప్యాకేజింగ్ చేసి, సమీప ప్రాంతాల్లోని నర్సరీలకు సరఫరా చేయాలని నిర్ణయించింది. చిత్తూరు డివిజన్‌లో సుమారు 300 కూరగాయల నర్సరీలు ఉన్నాయి. ప్రతి నర్సరీకి కూరగాయ మొక్కల పెంపకానికి సంవత్సరానికి సుమారు 20–100 టన్నుల కోకోపీటు అవసరం ఉంటుంది. ఈ సమాఖ్య కోకోపీటు వ్యాపారం కోసం 5 సంవత్సరాల వ్యాపార ప్రణాళికను సిద్ధం చేసింది. ఈ వ్యాపార ప్రణాళికను సభ్యుల వాటా (మెంబర్ కంట్రిబ్యూషన్)తో పాటు కోకోపీటు వ్యాపారానికి లభించే గ్రాంట్‌ను పరిగణలోకి తీసుకొని రూపొందించారు.
వివరాలు క్రింద సారాంశంగా ఇవ్వబడ్డాయి.

#	వివరములు	వివరములు
1	మొత్తం సభ్యులు	8,365
2	వాటాధనము	Rs. 9,00,000
3	ట్రాక్టర్ కొనుగోలుకు సభ్యుల వాటా	Rs. 2,00,000
4	ట్రాక్టర్ కొరకు వచ్చిన గ్రాంటు	Rs. 2,00,000

వ్యాపార ప్రణాళిక ప్రకారం, కోకోపీటు వ్యాపారం కోసం సమాఖ్యకు క్రింది కార్యకలాపాల కోసం నిధులు అవసరమని సూచించింది. ఈ నిధులు వ్యాపారాన్ని నిర్వహించడానికి అవసరమవుతాయి మరియు ప్రతి సంవత్సరంలో ప్రతి చక్రానికి అదే కార్యకలాపాల కోసం మళ్లీ మళ్లీ అవసరం అవుతాయి.

రూ.లు లక్షలలో

	Activities	FY 2025-26	FY 2026-27	FY 2027-28	FY 2028-29	FY 2029-30
1	తమిళనాడు మరియు కర్ణాటక నుంచి రవాణా ఖర్చులతో సహా కొబ్బరి (నార) ఫైబర్ వ్యయం	30.55	38.85	50.8	65.75	84.5
2	ప్రాసెసింగ్‌కు సంబంధించిన కార్మిక ఖర్చులు	0.7	0.85	1.15	1.5	1.85
3	ఆర్కా మైక్రోబియల్ కన్సార్టియం డీకంపోజర్‌కు అవసరమైన యూరియా వ్యయం	3.7	4.7	6.1	7.9	10.15
4	ఆర్కా మైక్రోబియల్ కన్సార్టియం డీకంపోజర్‌కు అవసరమైన N, P మరియు Zn వ్యయం	1.5	1.9	2.5	3.25	4.15
5	కోకోపీటు ప్యాకింగ్ సామగ్రి కోసం ఖర్చు	5	6.35	8.32	10.8	13.8
6	భూమి అద్దె	0.25	0.27	0.35	0.4	0.45
7	విద్యుత్ ఖర్చు	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4
8	సిబ్బంది వేతనాలు	2.4	2.64	2.9	3.2	3.5
9	(వాచ్‌మెన్) జీతం	1.44	1.6	1.75	2	2.15
10	ఇన్వార్డ్-ఔట్‌వార్డ్ షిప్పింగ్ (ఉత్పత్తి ఖర్చు యొక్క 1%)	0.46	0.57	0.74	0.95	1.21
11	భీమా (ఉత్పత్తి ఖర్చు యొక్క 0.5%)	0.23	0.29	0.37	0.48	0.61
12	చట్టపరమైన అనుగుణ్యతలు	0.1	0.11	0.12	0.13	0.15
	మొత్తం	**46.53**	**58.43**	**75.4**	**96.66**	**122.92**

అందువలన, కోకోపీటు వ్యాపారం కోసం సమాఖ్యకు 2025-26 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ₹46.53 లక్షల వర్కింగ్ క్యాపిటల్ అవసరం ఉంటుంది, మరియు 2029-30 ఆర్థిక సంవత్సరానికి ఇది ₹122.92 లక్షల వరకు పెరుగుతుంది.

మనకు తెలుసు, వర్కింగ్ క్యాపిటల్ వర్కింగ్ క్యాపిటల్ సైకిల్ (WC Cycle) లేదా వ్యాపార చక్రం (Business Cycle) మీద ఆధారపడి ఉంటుంది మరియు సైకిల్ మరియు నిధుల వినియోగాన్ని అనుసరించి సమర్థవంతంగా ఉపయోగించాలి (Optimise).

ముందుగా వ్యాపార చక్రం (Business Cycle) ను అర్థం చేసుకుందాం. ఉదాహరణకు ఒక కూరగాయల విక్రేతను తీసుకుంటే, ఆమె కూరగాయలను రైతుల నుండి కొనుగోలు చేసి మార్కెట్‌లో విక్రయిస్తుంది. కూరగాయలను కొనడానికి ఉదయం ఖర్చు చేసిన డబ్బు సాయంత్రానికి తిరిగి పొందుతుంది. కాబట్టి, ఈ విధమైన వ్యాపార మోడల్‌లో ఏదైనా కూరగాయల విక్రేతకు వ్యాపార చక్రం ఒక రోజు అవుతుంది.

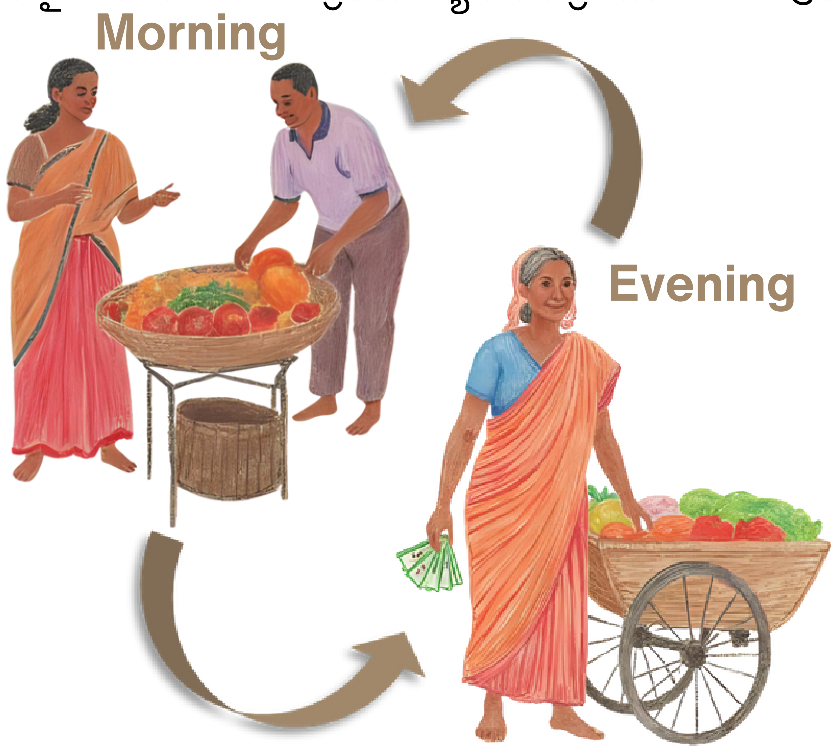

అధ్యయన సూచన (Learning Alert): ఏ FPOకి అయినా వర్కింగ్ క్యాపిటల్ అవసరం దాని వ్యాపార చక్రం (Business Cycle) పై ఆధారపడుతుంది. ఈ వ్యాపార చక్రం ప్రతీ FPOకు భిన్నంగా ఉంటుంది, ఎందుకంటే FPO నిర్వహించే వ్యాపారం ప్రకారం అది మారుతుంటుంది!

ఇప్పుడు, కోకోపీటు వ్యాపారం ఉదాహరణను పరిశీలించి, వర్కింగ్ క్యాపిటల్ అవసరాన్ని సమర్థవంతంగా (optimize) ఎలా చేయాలోతెలుసుకుందాం. సాధారణంగా, కోకో పిట్ (Coco Pith) ను కోకోపీటుగా డీకంపోజ్ చేయడానికి 3–6 నెలలు పడతాయి. కానీ ఈ ఎఫ్.పి.ఓ. భారతీయ ఉద్యానవన పరిశోధనా సంస్థ వారి సాంకేతికత — ఆర్కా ఫర్మెంటెడ్ కోకోపీటు మోడల్ను ఉపయోగిస్తోంది, దీని ద్వారా కోకో పిట్ ఒక నెలలో ప్రాసెస్ చేయవచ్చు.

ఒకసారి డీకంపోజ్ అయిన తరువాత, కోకోపీటు సీవ్ చేసి, ప్యాక్ చేసి, నర్సరీలకు పంపబడుతుంది. ఈ ప్రక్రియకు సుమారు 10–15 రోజులు పడతాయి. నర్సరీలు కొత్త కస్టమర్ల నుండి డబ్బు రాబట్టడానికి 15–20 రోజులు పడతాయి. అందువలన, వ్యాపార చక్రం (Business Cycle) సుమారు 60 రోజులు అవుతుంది.

ఈ వ్యాపారం కోసం FPOకి కావాల్సిన నెల వారీ వర్కింగ్ క్యాపిటల్ అవసరాలు ఇలా ఉండవచ్చు:

#	Particular	M 1	M 2	M 3	….	M12
1	తమిళనాడు మరియు కర్ణాటక నుంచి రవాణా ఖర్చులతో సహా కొబ్బరి (నార) ఫైబర్ వ్యయం	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55
2	ప్రాసెసింగ్‌కు సంబంధించిన కార్మిక ఖర్చులు	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06
3	ఆర్కా మైక్రోబియల్ కన్సార్టియం డీకంపోజర్‌కు అవసరమైన యూరియా వ్యయం	0.31	0.31	0.31	0.31	0.31
4	ఆర్కా మైక్రోబియల్ కన్సార్టియం డీకంపోజర్‌కు అవసరమైన N, P మరియు Zn వ్యయం	0.13	0.13	0.13	0.13	0.13
5	కోకోపీటు ప్యాకింగ్ సామగ్రి కోసం ఖర్చు	0.42	0.42	0.42	0.42	0.42
6	భూమి అద్దె	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
7	విద్యుత్ ఖర్చు	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
8	సిబ్బంది వేతనాలు	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
9	(వాచ్‌మెన్) జీతం	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12
10	ఇన్వార్డ్-ఔట్‌వార్డ్ షిప్పింగ్ (ఉత్పత్తి ఖర్చు యొక్క 1%)	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04
11	భీమా (ఉత్పత్తి ఖర్చు యొక్క 0.5%)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
12	చట్టపరమైన అనుగుణ్యతలు	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
	మొత్తం	**3.88**	**3.88**	**3.88**	**3.88**	**3.88**

M1 అనేది ప్రాజెక్ట్ యొక్క మొదటి నెల, మరియు ఇదే విధంగా కొనసాగుతుంది…

.

సమాఖ్యకు ప్రారంభ రెండు నెలల ఖర్చులు తీర్చడానికి డబ్బు అవసరం. ఆ తరువాత, వ్యాపార చక్రం 60 రోజులు కాబట్టి, ప్రథమ చక్రం తర్వాత వచ్చే డబ్బును తిరిగి ఉపయోగించి ఖర్చులు పూర్తి చేయవచ్చు. అందువలన, సమాఖ్య యొక్క నిజమైన వర్కింగ్ క్యాపిటల్ అవసరం ఇలా ఉంటుంది:
మొదటి రెండు నెలల మొత్తం ఖర్చులు.

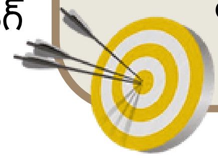

అధ్యయన సూచన (Learning Alert): వర్కింగ్ క్యాపిటల్ అవసరాలు వ్యాపార చక్రం (Business Cycle) యొక్క ప్రతీ నెల అవసరాలను ఆధారంగా అత్యుత్తమంగా (Optimised) నిర్ణయించబడతాయి

వర్కింగ్ క్యాపిటల్ అవసరత	రూపాయలు (లక్షల్లో)
మొదటి నెల ఖర్చులు	3.88
రెండవ నెల ఖర్చులు	3.88
కావాల్సిన వర్కింగ్ క్యాపిటల్ మొత్తం	**7.76**

సాధారణంగా బ్యాంకులు / ఫైనాన్షియల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ (FIs) మొత్తం అవసరంపై కొంత మార్జిన్ (Margin) పెట్టి వర్కింగ్ క్యాపిటల్ రుణాన్ని నిర్ణయిస్తారు. ఈ సందర్భంలో వర్కింగ్ క్యాపిటల్ (WC) లెక్కింపు ఇలా ఉంటుంది:

WC అవసరం / గ్యాప్	7.76 (₹ లక్షల్లో)
మార్జిన్ (15%)	1.16 (₹ లక్షల్లో)
నికర WC లేదా అర్హత కలిగిన WC	6.60 (₹ లక్షల్లో)

ఎఫ్.పి.ఓ లు తాజా సాంకేతికత ద్వారా వ్యాపార చక్రాన్ని తగ్గించడం, మాసపు నిధుల అవసరాన్ని లెక్కించడం, మరియు సభ్యుల వాటా భాగాన్ని (Share Capital) ఉపయోగించడం ద్వారా తమ వర్కింగ్ క్యాపిటల్ రుణ అవసరాన్ని అత్యుత్తమంగా (Optimize) చేయవచ్చు

ఈ ఉదాహరణలో, మాసపు డబ్బు అవసరం ప్రతి నెల ఒకటే. కానీ కొన్ని సందర్భాల్లో, అది నెల వారీగా మారవచ్చు. అప్పుడు, నెలలో గరిష్టంగా డబ్బు అవసరాన్ని మాత్రమే వర్కింగ్ క్యాపిటల్ లెక్కింపులో పరిగణించాలి.

ఉదాహరణకు:

	వివరములు	M 1	M 2	M 3	M 4	M 5	M 6	M 7	M 8	M 9	M 10	M 11	M 12
1	నిధుల అవసరత *	3	3	2.5	5	3.5	3	2	2.5	3	2	2.5	3
2	అందుకున్న చెల్లింపు మొత్తం *			3	3	2.5	5	3.5	3	2	2.5	3	2

ఈ సందర్భంలో, బిజినెస్ చక్రం మూడు నెలలుగా ఉంటుంది, ఎందుకంటే చెల్లింపులు మూడవ నెల చివరలో అందుతాయి. కాబట్టి, FPOకి మూడు నెలల ఖర్చులు భరించడానికి వర్కింగ్ క్యాపిటల్ అవసరం ఉంటుంది.

	Business Cycle	Working Capital	Remarks
1	Money needed for M1, M2 & M3	8.5 Lakhs	
2	Money needed for M4, M5 & M6	11.5 Lakhs	Maximum
3	Money needed for M7, M8 & M9	7.5 Lakhs	
4	Money needed for M10, M11 & M12	7.5 Lakhs	

ఈ సందర్భంలో, వ్యాపార చక్రం మూడు నెలల పాటు ఉంటుంది, ఎందుకంటే చెల్లింపులు మూడవ నెల చివరిలో స్వీకరించబడతాయి. అందువల్ల, ఎఫ్‌పిఓకు మూడు నెలల ఖర్చులను భరించడానికి కార్యనిర్వాహక మూలధనం అవసరం అవుతుంది.

ఒక ఎఫ్.పి.ఓ కి అవసరమైన అదనపు వర్కింగ్ క్యాపిటల్ (Working Capital) కోసం సభ్యుల వాటా (Share Capital) లేదా ఇతర వనరులు (Other Sources) అందుబాటులో ఉంటే, అది వర్కింగ్ క్యాపిటల్ రుణాన్ని ఏర్పాటుచేసేటప్పుడు వ్యాపార చక్రానికి సరాసరి (Average) వర్కింగ్ క్యాపిటల్ అవసరాన్ని పరిగణలోకి తీసుకోవాలి, మరియు అదనపు అవసరాన్ని స్వంత నిధులు లేదా ఇతర వనరుల ద్వారా తీర్చుకోవచ్చు.

అధ్యయన సూచన (Learning Alert): విభిన్న (Irregular) ఖర్చులు మరియు ఆదాయ ప్రవాహాలు ఉన్నప్పుడు, వర్కింగ్ క్యాపిటల్‌ను వ్యాపార చక్రం (Business Cycle) లో మాక్సిమమ్ నిధుల అవసరాన్ని ఆధారంగా లెక్కిస్తారు

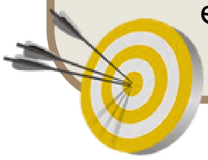

FPOలు బ్యాంకుల నుండి వర్కింగ్ క్యాపిటల్ రుణం తీసుకోవడంలో కొన్ని ముఖ్యమైన అంశాలు:

1. వర్కింగ్ క్యాపిటల్ రుణాలు "రన్నింగ్ క్రెడిట్" లాంటివే.
   - అంటే, ఎఫ్.పి.ఓ కు బ్యాంకు **LIMIT (గరిష్ట పరిమితి)**ను అనుమతిస్తుంది.
   - ఈ పరిమితి FPO తీసుకోగల గరిష్ట రకం/మొత్తంను సూచిస్తుంది.
   - ఎఫ్.పి.ఓ వర్కింగ్ క్యాపిటల్ రుణాన్ని తమ వ్యాపార చక్రం ఆధారంగా మళ్లీ మళ్లీ ఉపయోగించవచ్చు (Rotate).
2. ఉదాహరణ:
   - ముందుగా చూపిన లెక్కల ప్రకారం, FPOకు ₹6.60 లక్షల పరిమితి అనుమతించబడింది.
   - ఈ పరిమితికి ఉపయోగించగల వ్యవధి (TENABILITY () ఒక సంవత్సరం ఉంటుంది.
   - అంటే, ఒక సంవత్సరం పాటు, ఎఫ్.పి.ఓ ఈ మొత్తం రుణాన్ని వ్యాపార చక్రం ప్రకారం మళ్లీ మళ్లీ ఉపయోగించవచ్చు.
   - ప్రస్తుత వ్యాపార చక్రం 2 నెలలుగా ఉంటే, FPO ఈ రుణాన్ని 6 సార్లు రొటేట్ చేయవచ్చు.
   - కానీ FPO ఇది సమయం, నిధులు, మరియు రిసోర్సులను అత్యంత సమర్థవంతంగా ఉపయోగించడం చేసి, రొటేషన్లను ఎక్కువగా (10–12 సార్లు) తీసుకుంటే, ₹6.60 లక్షల వర్కింగ్ క్యాపిటల్ రుణం గరిష్ట లాభం కోసం ఉపయోగించబడుతుంది.

వర్కింగ్ క్యాపిటల్ గరిష్ట పరిమితి రూ.లలో			6,60,000.00
తేది	తీసుకున్న మొత్తం	చెల్లించిన మొత్తం	నిల్వ (వాస్తవంగా తీసుకున్న రుణ మొత్తం)
01.08.23	450000		450000
07.08.23	200000		650000
18.08.23		100000	550000
25.08.23	120000		670000
31.08.23		2000	668000
02.09.23		650000	18000
03.09.23		10000	8000
04.09.23	500000		508000
06.09.23	100000		608000
10.09.23	60000		668000
15.09.23		450000	218000
18.09.23	400000		618000
22.09.23		350000	268000
25.09.23	400000		668000
26.09.23		150000	518000
27.09.23	142000		660000
ఆగస్టు సెప్టెంబరు లో తీసుకున్న రుణ మొత్తం	**2,372,000.00**		

సారాంశంగా, సరైన ప్రణాళిక, వ్యాపార చక్రాన్ని తగ్గించడం, మరియు రొటేషన్ ను ఎక్కువగా ఉపయోగించడం ద్వారా FPOలు తమ వర్కింగ్ క్యాపిటల్ రుణాన్ని గరిష్ట లాభంగా ఉపయోగించవచ్ అందువలన, ₹6.60 లక్షల అనుమతించబడిన పరిమితి ఉన్నప్పటికీ, FPO తన వ్యాపార చక్రాన్ని గరిష్టంగా ఉపయోగించి, రెండు నెలల్లో ₹23.72 లక్షలు బ్యాంక్ నుండి తీసుకుంది.

మరొక ముఖ్యమైన విషయం:

- FPO ఈ మొత్తం అప్పుపై రెండు నెలల పాటు వడ్డీ చెల్లించదు.
- వడ్డీ చెల్లించేది వాస్తవంగా తీసుకున్న మొత్తంపై మాత్రమే, మరియు అదే తీసుకున్న సమయ కాలానికి మాత్రమే.

ఉదాహరణ:

- ₹4.50 లక్షలు 01.08.23న తీసుకున్నట్లయితే, 6 రోజుల పాటు మాత్రమే వడ్డీ చెల్లించబడుతుంది.
- ₹6.50 లక్షలు 07.08.23 నుండి 17.08.23 వరకు, అంటే 11 రోజుల వడ్డీ.
- ₹5.50 లక్షలు 18.08.23 నుండి 24.08.23 వరకు, అంటే 7 రోజుల వడ్డీ.

సారాంశం: వర్కింగ్ క్యాపిటల్ పరిమితిని గరిష్టంగా రొటేట్ చేయడం ద్వారా, FPO తక్కువ వడ్డీ చెల్లించి ఎక్కువ లాభాన్ని పొందగలదు.

ఇది వర్కింగ్ క్యాపిటల్ – CCL ఖాతా (Commercial Bank) యొక్క ప్రయోజనం:

1. నిధులను చతురతతో ఉపయోగించడం (Judicious Use):
   - FPO తగిన విధంగా నిధులను ఉపయోగించి, వాటిని ఎక్కువ సార్లు రొటేట్ (Rotate) చేయవచ్చు.
   - దీని ద్వారా వ్యాపార Turn Over (వృద్ధి) పెరుగుతుంది.
2. తక్కువ వడ్డీ (Interest Advantage):
   - వడ్డీ కేవలం తీసుకున్న మొత్తం మరియు తీసుకున్న కాలం కోసం మాత్రమే వర్తిస్తుంది.
   - కాబట్టి నిధులు సాపేక్షంగా చౌకగా (Cheaper) లభిస్తాయి.
3. క్రెడిట్ లైన్ పెంపు (Enhancement):
   - ఖాతాలో సదుపాయమైన Turnover చూపడం ద్వారా, FPO ఎల్లప్పుడూ రుణ పరిమితిని పెంచుటకు (Enhancement) బ్యాంకును అడగవచ్చు.అంటే మన ఖాతాలో ఎంత ఎక్కువ టర్నోవర్ చేస్తామో, మన రుణ పరిమితి ఆ నిష్పత్తిలో పెరగటానికి సులభమవుతుంది.
   - ఇది వ్యాపారం అభివృద్ధికి మంచి క్రెడిట్ లైన్ని కొనసాగించడంలో సహాయపడుతుంది.

ఏవైనా ప్రశ్నలు లేదా వివరాల కోసం, దయచేసి మాకు రాయండి…